

Anförande

Andra vice riksbankschef Eva Srejber

MÅNDAG DEN 3 JUNI 2002

Sverige och den europeiska integrationen

IBC Euroforum: Nordic Banking

Låt mig genast börja med att ange den begränsning som jag avser att göra av ämnet för detta anförande: Jag tänker koncentrera mig på den *finansiella* integrationen inom EU och resonera något kring hur vi kan se till att vi får del av de fördelar som en integration på det området kan skapa för både företag och enskilda personer. Min utgångspunkt är alltså att en förstärkt integration på det finansiella området övervägande innebär fördelar, men det finns anledning att försöka bena upp hur krafterna ser ut bakom en sådan utveckling. Eftersom olika offentliga regelverk spelar en viktig roll för utvecklingen i den finansiella sektorn, finns det också anledning att diskutera ett antal frågor av policy-karaktär som redan står på dagordningen för ett förstärkt EU-samarbete. Det handlar i mycket om att göra avvägningar mellan att ge utrymme för en produktutveckling och effektivitet i produktionen av finansiella tjänster i Europa och att skapa förutsättningar för stabilitet och förutsägbarhet i det finansiella systemet.

Från vitbok till finansiell handlingsplan

För tio år sedan, år 1992, inträffade sluttidpunkten för att förverkliga den inre marknaden i EU på basis av programmet i den vitbok som kommissionen hade presenterat 1985. Där hade kommissionen beskrivit totalt inemot 300 olika direktiv som borde antas för att förverkliga full rörlighet för varor, tjänster, kapital och personer inom den europeiska gemenskapen. 24 av dessa direktiv avsåg finansiell verksamhet, inklusive liberaliseringen av kapitalrörelser. Så gott som alla dessa direktiv kom också att beslutas inom den utsatta tiden, och ett antal goda

SVERIGES RIKSBANK

Telefon
08-787 00 00

Telefax
08 - 21 05 31

E-post
registratorn@riksbank.se

förutsättningar för att få till stånd en mer livaktig konkurrens mellan olika EU-länder kom på plats.

Mycket har också hänt på detta område och bidragit till att förstärka utvecklingen inom EU av såväl utbud som efterfrågan på finansiella tjänster. Den viktigaste drivkraften bakom denna utveckling har med den allmänna internationaliseringen, den nya kommunikationsteknologin och avregleringen inom delar av det offentliga regelverket att göra. När sedan euron införts som gemensam valuta som "kronan på verket" i tolv EU-länder har osäkerheten om växelkursutvecklingen mellan valutorna i en stor del av Europa försvunnit. Samtidigt finns det ett visst mått av besvikelse hos vissa över att det inte gått *ännu* snabbare att skapa en fullständigt gränslös marknad för alla typer av finansiell verksamhet inom EU och att det fortfarande finns kvar ett antal hinder för detta. Hindren hänger till en del samman med det regelverk som påverkar finansiella verksamheter – och är därför i princip möjliga att påverka. EU arbetar nu med att förverkliga en handlingsplan för finansiella tjänster som skall vara genomförd 2005. Där ingår 42 nya eller omarbetade direktiv som har bäring på den finansiella sektorn.

Bortfallande växelkursrisker ...

Det är lätt att konstatera att det skett en dramatisk krympning av ränteskillnaderna mellan de länder som infört euron, från i storleksordningen 5 till 0,3 procentenheter för statsobligationer. En del av krympningen hänger förstås samman med konsolideringen av statsfinanserna i EU-länderna, men så länge de nationella valutorna fanns kvar krävde placerare i flera fall också en premie för att hantera växelkursrisken. Den kvarstående ränteskillnaden kan i stort sett förklaras med olika kreditvärdighet hos staterna i euroområdet, som ju bär på olika tungt bagage från tidigare skuldsättningar, samt med skillnader i likviditet mellan olika obligationsemissioner. Införandet av euron har också bidragit till att öka bredden och djupet hos de europeiska kapitalmarknaderna och i alla fall lett till en nära nog fullständig integration av den del av penningmarknadshandeln som har nära samband med Eurosystemets penningpolitiska transaktioner. Det är ju själva kvintessensen av en gemensam penningpolitik att det råder enhetliga räntevillkor för likviditetstillförseln i hela valutaunionen. Detta har också lett vidare till en integration av depositmarknaderna, dvs. kort finansiering som sker utan formell säkerhet.

... men kvarstående brister i infrastrukturen

Däremot har det varit lite trögare när det gäller sammanväxningen över gränserna av den penningmarknadshandel som sker mot säkerhet. Det beror på att det är krångligare att jämställa värdet av sådana säkerheter när de faller under olika nationella rättssystem. Över huvud taget försvåras handeln med värdepapper mellan olika länder av att infrastrukturen fortfarande inte anpassats till att genomföra transaktioner mellan köpare och säljare i olika länder lika enkelt och billigt som inom enskilda länder. Ett av de mera uppmärksammade exemplen på hindren för gränsöverskridande finansiella aktiviteter gäller kostnaden för att genomföra betalningar från ett land till ett annat. Nu finns det en EG-förordning som föreskriver att priset för att genomföra eurobetalningar mellan länder inte

skall vara högre än när det gäller betalningar inom ett land, men den bakomliggande infrastrukturen har de facto inneburit högre kostnader för att göra betalningar över gränserna. Andra exempel på nationella skillnader har att göra med bestämmelser som syftar till att etablera ett gott konsumentskydd men som gör det dyrare och svårare i praktiken att skapa en effektiv konkurrens över gränserna eftersom leverantörerna av finansiella produkter måste anpassa sina marknadsföringsstrategier till varje enskilt land. Man hade kunnat tro att internet skulle bryta den nationella fragmenteringen och öppna upp för en efterfrågestyrd internationell marknad för traditionella banktjänster, men hittills har sådana elektroniska banktjänster mest utnyttjats på nationell basis. Det finns också flera exempel på att skattesystemen gör åtskillnad på behandlingen av finansiella transaktioner som sker i hemlandet och dem som görs utomlands, vilket naturligtvis verkar hämmande på kundernas incitament att anlita utländska leverantörer även om dessa erbjuder bättre villkor för själva tjänsten.

Integrationen bidrar till ökad välfärd

Trots svårigheterna att gå fram snabbare med den finansiella integrationen inom EU finns det uppskattningar av att den framöver kan bli så pass omfattande att den kan ge mer än en halv procents tillskott till BNP på årsbasis¹. Själva siffran skall kanske inte ses som så exakt, men det finns anledning att förvänta sig ett entydigt positivt samband mellan finansiell integration och real tillväxt utifrån de utvecklingstendenser som hittills observerats. En större marknad gör det möjligt att utnyttja stordriftsfördelar och sortimentsfördelar. Detta är liktydigt med ökad ekonomisk välfärd för det finansiella systemets kunder, förutsatt att det upprätthålls en tillräcklig grad av konkurrens på marknaden och att det finns effektiva system för övervakning och tillsyn så att stabiliteten i systemet kan upprätthållas. Om t.ex. europeiska värdepappersfonder kunde verka under samma marknadsförutsättningar som amerikanska, skulle de kunna vara betydligt större än i dagsläget. Enligt samma källa som ovan skulle detta möjliggöra årliga besparingar för europeiska fondsparare på 5 miljarder euro - inemot 50 miljarder kronor!²

Mer diversifierad efterfrågan

Ett effektivare utbud förutsätter förändringar även på efterfrågesidan. Om inslaget av nationellt tänkande i finansiella placeringar minskade, skulle fler sparare också kunna dra fördel av ett bredare produktutbud. Samtidigt är det centralt att ökade finansiella exponeringar gentemot företag och finansiella aktörer i andra länder sker under kontrollerade former, dvs. under god transparens om de risker som är förknippade med dem. Detta är särskilt väsentligt när det handlar om de finansiella engagemang som normalt har mycket lång varaktighet, t.ex. placeringar i samband med livförsäkringar.

Det finns anledning att tro att efterfrågan på finansiella tjänster kommer att fortsätta att driva på integrationsprocessen och ge grund för ytterligare strukturella

---

¹ Heinemann, F & M Jopp (2002): *The Benefits of a Working European Retail Market for Financial Services*. Report to the European Financial Services Round Table.

² *idem*.

förändringar på de finansiella marknaderna. Ökad värdepappersfinansiering hos företagen är en tendens som säkert kommer att förstärkas ytterligare. Hushållens fondsparande kommer likaså säkert att öka snabbt framöver, inte minst för att trygga kommande pensioner, och ställa krav på möjligheter att diversifiera placeringarna, där just en geografisk spridning är en väsentlig aspekt.

I båda dessa senare avseenden ligger Europa dock en bra bit efter USA. En uppenbar skillnad mellan USA och Europa är att banksystemet spelar en mycket större roll här. Det har till stor del historiska förklaringar, men det är inte oväsentligt för den fortsatta strukturutvecklingen i det finansiella systemet, eftersom det visat sig betydligt svårare att integrera finansiella institut än finansiella marknader. Den tydligaste trenden inom bankväsendet i Europa är sammanslagningar inom enskilda länder till större enheter. Mycket få banker har däremot etablerat sig i andra länder, och den – relativt blygsamma - konsolidering som skett genom fusioner och uppköp över gränserna har överlag inom EU ännu inte lett till en radikalt annorlunda marknad för de tjänster som bankerna traditionellt erbjuder hushåll och mindre företag. Inom denna del av banksektorn finns fortfarande en betydande överkapacitet inom EU som det visat sig ta tid att avveckla. Däremot har ett antal banker i Västeuropa expanderat in i Östeuropa och där bidragit till en modernisering av banksystemen i de tidigare planekonomierna.

Internationaliseringen driver på

Min poäng så här långt är att merparten av drivkrafterna bakom utvecklingen i den finansiella sektorn har just med en ökad internationell konkurrens och en ökad medvetenhet om internationella möjligheter att göra, och att även regelsystemen blir mer internationella. Inom den rättsgemenskap som EU utgör gäller förstås den finansiella lagstiftningen alla 15 medlemsländerna, och den finansiella handlingsplan som nu står på dagordningen att förverkliga till 2005 kommer att påverka villkoren för den finansiella sektorns verksamhet även i Sverige. Till detta kommer att den gemensamma valutan skapar ytterligare en dimension i möjligheterna att få till stånd en verkligt integrerad finansmarknad i de länder som infört euron, i och med att det är effektivare att bygga upp system som kan användas på en större marknad än inom mindre, enskilda valutaområden. För att dra full fördel av denna dimension gäller det inte minst att förstärka incitamenten till en effektivisering av infrastrukturen för att bedriva gränsöverskridande handel med finansiella tjänster, t.ex. vad gäller betalningar, clearing och avveckling mellan aktörer i skilda länder.

Mindre detaljerat offentligt regelverk för finansiella tjänster

Det politiska systemet, som har makt över regelverket för den finansiella sektorn, har alltså viktiga uppgifter när det gäller att se till att en effektiv konkurrens kan upprätthållas där och att minska osäkerheterna kring finansiella transaktioner. Här tas också ett antal initiativ för att förstärka den finansiella integrationen. Det är en grannliga uppgift att göra avvägningar mellan att undanröja hinder för gränsöverskridande verksamhet och att säkerställa ett grundläggande konsumentskydd som inte verkar diskriminerande.

Tio år efter det att vitboken om den inre marknaden skulle förverkligas finns det nya handlingsplaner inom EU som tar sikte på att undanröja kvarstående hinder för en gränslös handel med finansiella tjänster. Detta skall inte nödvändigtvis ses som ett misslyckande när det gäller de ursprungliga ambitionerna utan är också en följd av att nya tendenser i det finansiella systemet ställer nya krav på regelsystemen, som det är bra att det politiska systemet tar hand om. Och det har också vuxit fram en delvis ny syn på vad det offentliga regelverket skall inriktas på, vilket varit en process som tagit tid utifrån en lång tradition med ganska detaljerade bestämmelser om vilka transaktioner som skulle vara tillåtna och förbjudna och vem som skulle få göra vad. Detta har i vart fall gällt de finansiella tjänster som i första hand riktat sig till hushållssektorn, vilket försvårat en fortlöpande anpassning av den finansiella sektorn till förändrade marknadsvillkor och inneburit betydande kostnader för konsumenterna. Nu läggs större tonvikt på att se till att de som utför tjänsterna är tydliga med att redovisa vad de erbjuder och vilka risker som kan vara förknippade med olika finansiella engagemang, varpå kunderna får större utrymme att själva avgöra hur de vill göra sina dispositioner.

Fortsatt tryck på politiska initiativ

EU har höga ambitioner för effektiviseringen av de europeiska ekonomierna. Vid toppmötet i Lissabon för två år sedan antog stats- och regeringscheferna en strategi som skulle göra EU till det mest konkurrenskraftiga, kunskapsbaserade ekonomiska området i världen till år 2010! Den finansiella integrationen spelar en viktig roll för att förverkliga denna strategi. Inför det senaste informella mötet med finansministrarna och centralbankscheferna i EU, som ägde rum i Oviedo i Spanien, hade en arbetsgrupp studerat förutsättningarna för att påskynda den finansiella integrationen. Gruppen gjorde en genomgång av de viktiga samhällsekonomiska funktioner som det finansiella systemet har och hänvisade till de vinster som en effektiv finanssektor kan generera. Man illustrerade också några av de hinder som fortfarande finns kvar inom EU och som jag just har berört i det här anförandet. Utifrån sin analys drog gruppen slutsatser om vilka insatser från den offentliga sektorns sida som kan bidra till att förverkliga de politiska ambitionerna inom EU.

Finansministrarna och centralbankscheferna i EU-länderna har ställt sig bakom gruppens slutsatser. De betonar sålunda på nytt att de 42 åtgärderna i handlingsplanen för finansiella tjänster verkligen måste genomföras i medlemsländerna senast 2005 på ett sätt som banar väg för marknadsöppningar utan att nya hinder för integrationen skapas. Den offentliga tillsynen behöver också bli mer enhetlig inom EU så att de aktörer som bedriver finansiell verksamhet i flera länder omfattas av likartade villkor och så att samarbetet mellan de nationella tillsynsmyndigheterna underlättas. Konkurrensen inom den finansiella sektorn bör intensifieras, och inte minst bör olika finansiella aktörer beredas lika tillträde till clearing- och avecklingssystem och förekommande skattediskrimineringar identifieras och undanröjas. Och konsumenternas ställning bör stärkas genom att underlätta för dem att få information om villkoren för de finansiella tjänster som de vill utnyttja. De kan också behöva bättre stöd från 'allmänna reklamationsnämnder' i EU-länderna, så att de vid behov kan få det lättare att göra sin rätt gällande.

Allmänna principer för regleringen

I denna åtgärdslista vill jag för egen del särskilt poängtera principen att den reglering som är nödvändig för den finansiella sektorn bör vara mer generell och ta fasta på aspekter som transparens och öppenhet i tillträdet till olika marknader. Detta skapar förutsättningar för en aktiv konkurrens och för marknadskrafterna att effektivt klara anpassningar till nya trender i utbud och efterfrågan på finansiella tjänster. Mer generella principer för regleringen ger också förutsättningar för bättre effektivitet i tillsynen av finansiella institut – både för de institut som idag åläggs att rapportera till många olika myndigheter och för tillsynsmyndigheterna själva som kan följa samma principer i alla länder.

Inom ramen för tydliga och konkurrensbefrämjande regler bör det finnas ett generellt minimiskydd så att mindre konsumenter inte riskerar att drabbas av finansiella fallissemang, t.ex. i form av inlåningsförsäkring för normalt banksparande, och uppförandekoder för aktörer på finansiella marknader så att missbruk genom insiderhandel etc. kan undvikas. Det är viktigt att upprätthålla ett högt förtroende för att institut och marknader fungerar som kunderna har anledning att förvänta. Det är i hög grad möjligt att förena ett gott allmänt konsumentskydd med flexibilitet i produktutbudet som kan göra produktionen effektiv. En långtgående harmonisering av detaljerade rörelseregler, däremot, innebär kostnader för konsumenterna som sannolikt är betydligt större än vad de kan vinna på helt harmoniserade tjänster.

De principer som ligger till grund för EU:s regelverk för den finansiella sektorn bygger i mångt och mycket på denna generella inriktning. Direktiven lägger generellt fast vissa minimikriterier som bör vara harmoniserade för att finansiella aktörer skall kunna verka över hela gemenskapen, och om så är fallet kan auktorisation och tillsyn i princip ske genom myndigheterna i *ett* medlemsland, normalt hemlandet för respektive institut. Denna 'licens' att bedriva finansiell verksamhet skall sålunda erkännas av myndigheterna i de andra medlemsländerna och finansiella institut skall kunna verka där utifrån sina etableringar i respektive hemland. På samma sätt har EG-direktiven på värdepappersområdet inneburit en viss minimiharmonisering av villkoren för handeln med finansiella instrument, t.ex. vad emissionsprospekt skall innehålla och hur insiderhandel skall kunna begränsas.

Begränsningar i praktiken

Problemet är att denna modell för regelverket är svår att tillämpa fullt ut när det finns många nationella särförhållanden som är svåra att bryta upp. Det har därför givit visst utrymme för myndigheter även i värdländerna att tillämpa kompletterande bestämmelser som i praktiken hämmat konkurrensen över gränserna. Sådana bestämmelser hänförs ofta till något slags allmänintresse som kan vara svårt att definiera - och ännu svårare att avslöja i vad mån det egentligen har en protektionistisk bakgrund.

Ett annat problem med lagstiftningsarbetet inom EU har varit att det varit så svårt att fortlöpande förnya regelverket och anpassa det till nya marknadsförutsättningar. Lagstiftaren har i flera fall varit ett steg bakom marknaden, vilket dels inneburit att nya produkter och verksamheter kanske inte kunnat omfattas av den fria

rörligheten på EU:s inre marknad, dels att det skydd som lagstiftningen avser att värna urholkas. Detta problem uppmärksammades särskilt förra året när det gäller värdepappersmarknaderna inom EU, och en s.k. visemansgrupp under ledning av förre EMI-chefen Lamfalussy föreslog en förenklad procedur för hela lagstiftningsprocessen. Direktiv antas ju av EU-rådet och Europaparlamentet i en samordnad procedur, vilket i sig är ett komplext förfarande och blir ännu mer komplext om direktiven omfattar detaljerade bestämmelser för det som skall regleras. En effektivare metod vore att begränsa direktiven till grundläggande principer och att delegera detaljutformning och vidareutveckling till en särskild kommitté. Genom att också knyta de nationella finansinspektionerna närmare till lagstiftningsprocessen är tanken att det skall gå lättare och snabbare att anpassa regelverket till nya marknadstendenser och marknadsföreteelser. Eftersom Lamfalussy-gruppens förslag rört vid den delikata ansvarsfördelningen mellan EU-rådet, kommissionen och Europaparlamentet, har det krävts svåra förhandlingar för att få acceptans för den nya modellen, men den tillämpas nu för de direktivförslag som lagts fram senast för värdepappersmarknaderna i EU. Kanske finns det fler fallgropar framöver i arbetet med att effektivisera EU:s lagstiftning för finansiella tjänster, men ambitionerna har onekligen höjts för att åstadkomma resultat på detta område.

Effektivitet och stabilitet måste – och kan – gå hand i hand

Hittills har jag talat mycket om vikten av effektiva finansmarknader och effektiva sätt att anpassa lagstiftningen till nya förhållanden. Minst lika viktiga är åtgärder för att säkerställa stabiliteten i de finansiella systemen. En ekonomisk politik som inriktas på makroekonomisk stabilitet är grundläggande för att också det finansiella systemet skall vara stabilt. Men det är inte tillräckligt, utan det krävs även åtgärder som riktar sig speciellt mot den finansiella sektorn. Det är bra om regelverket utformas i samspel mellan lagstiftare och tillsynsmyndigheter och centralbanker så att de olika roller som myndigheterna har för att främja finansiell stabilitet kan underlättas. Jag vill betona att det inte finns någon motsättning mellan en ökad betydelse för finansiella verksamheter och stabilitet i systemen, förutsatt att möjligheterna är goda att bedöma realismen och riskerna i finansiella åtaganden. Den vidareutveckling som nu förbereds av bankernas kapitaltäkningsregler är ett gott exempel på hur de övergripande syftena med reglerna för att upprätthålla stabilitet kan förenas med ett rikligt utrymme för enskilda banker att tillämpa regelverket på ett för dem effektivt sätt. Genom att bankerna åläggs att själva ha bättre övervakning av sina risker uppnås *de facto* en kapitaltäckning som är anpassad till deras riskexponering utan att det krävs detaljerade regler för enskilda fall. Därmed byggs också in en säkerhet för att en grundläggande stabilitet i systemet kan upprätthållas utan att effektiviteten i den finansiella sektorn inskränks i onödan.

En effektiv övervakning av institut och marknader är central för att kunna bedöma risken för spänningar som ändå kan uppstå om kreditfinansierade överinvesteringar leder till finansiella bubblor och om regler missbrukas. Särskilt när regelverket ges en mer generell inriktning ställs det stora krav på tillräckliga resurser och god kompetens hos inblandade myndigheter för att bedriva övervakningen på ett initierat sätt. Det krävs här också ett samspel, mellan

centralbanker och tillsynsmyndigheter, för att tillämpa det regelverk som finns på ett bra sätt. Och ju mer integrerad den finansiella sektorn blir inom EU, desto fler berörs potentiellt av sådana spänningar eller kriser, vilket ställer ytterligare krav på väloljade kanaler i övervakningen mellan olika länder och för olika typer av finansiell verksamhet. Det handlar inte bara om att det finns bra system för att delge varandra informationer om vad som pågår "i vackert väder" utan också om att det finns beredskap för kartläggning av problem och för faktiska ingripanden i akuta kriser som kan uppstå och hota stabiliteten i systemet som sådant. Det är komplicerat att bygga upp en sådan beredskap när det handlar om myndigheter i olika länder med olika traditioner, med olika huvudmän, med ansvar för olika delar av det finansiella systemet etc., men det är inte desto mindre oerhört viktigt att det nätverkssamarbete som finns inom detta område kan utvecklas vidare.

Nya krav på samordning för övervakning och tillsyn

Grundmodellen för den finansiella tillsynen inom EU är ju att den skall utföras av nationella myndigheter, och det är enligt min mening också det naturliga och effektivaste sättet att hålla uppsikt över finansiella aktörer och marknader. Men detta förutsätter att övervakningen av andra verksamheter och marknader som kan påverka t.ex. ett finansiellt konglomerat också blir tillräckligt samordnad.

Inom EU har det utbrutit en diskussion om vilken typ av myndighet som är bäst ägnad att utöva tillsynen över det finansiella systemet: centralbankerna med deras ansvar för att betalningssystemet fungerar säkert och effektivt, eller fristående finansinspektioner som inte involveras i penningpolitiska beslut som kan ha konsekvenser för enskilda institut. I Sverige har vi ju den senare modellen, vilket jag anser fungerar väl i vår miljö. Dels undviker man då risken för intressekonflikter mellan penningpolitiska beslut och tillsynsbeslut, dels ger det utrymme för en samordnad tillsyn mellan finansiell verksamhet som bedrivs i olika institutionella former, t.ex. bank och försäkring, inom finansiella konglomerat. I andra EU-länder finns andra modeller, och det finns också ambitioner från olika håll att ändra ansvarsfördelningen.

Enligt min mening finns det inte anledning att fastna för en viss institutionell lösning av tillsynsverksamheten, utan det är viktigare att se till funktionaliteten i de arrangemang som skall gälla. En större fråga som kan ha institutionella konsekvenser är dock om det i ett än mer integrerat EU är tillräckligt att förlita sig på samarbete och samordning mellan nationella myndigheter eller om det krävs en överordnad myndighet som ser till att ta en ledarroll när så erfordras för att få samarbetet att fungera väl. En sådan diskussion har nyligen intensifierats inom EU, och den har också involverat frågan om vilken typ av institution som i så fall bör vara huvudman på europeisk nivå. Här tror jag att man måste se tiden an och tills vidare bygga på den enda väg som det idag finns politiskt utrymme att förverkliga, nämligen att se till att samarbetet mellan de befintliga myndigheterna fungerar effektivt.

Några slutsatser

Den finansiella integrationen är en process som pågår över hela världen och som har positiva välfärdseffekter i alla de länder som bejakar den och ser till att anpassa

det offentliga regelverket för att göra den möjlig. Det sker ett internationellt samarbete i flera organ för att utveckla regelverket, och Sverige berörs inte minst av den lagstiftning som utarbetas inom EU. I utformningen av regelverket för den finansiella sektorn gäller det framför allt att identifiera vad som är väsentligt för att motverka stabilitetsproblem utan att försvåra produktutveckling och effektivitet. Det finns klara fördelar med att fokusera på en övergripande ramlagstiftning utan alltför många detaljer som skymmer sikten och som försvårar en fortlöpande anpassning.

När det gäller tillämpningen av regelverket krävs ett samspel mellan centralbanker och tillsynsmyndigheter för att det finansiella systemet skall kunna utvecklas effektivt utan risk för den övergripande stabiliteten. En ramlagstiftning innebär inte att övervakningen blir enklare utan ställer i stället större krav på kompetent analys av verksamhetsbetingelserna i den finansiella sektorn. På Riksbanken har vi därför satsat på att utveckla kompetensen inom vårt ansvarsområde att övervaka betalningsväsendet, som har en central roll när det gäller hela den finansiella sektorns funktionssätt.